

Cílené nepřátelství

Nebezpečná jízda je dobře definovaným jevem. Existují také rozsáhlé důkazy, že hazardní jízda a agresivní tendence jsou spojené s rizikem nehod. Na rozdíl od obecných konceptů nebezpečné nebo riskantní jízdy zahrnuje koncept *vzteku na silnicích* konkrétní projevy zlosti a agrese, záměrně cílené na jiného řidiče, vozidlo nebo předmět (např. stavební zábrany). Extrémní podoby vzteku na silnicích, které často upoutají pozornost médií, zahrnují fyzické útoky, jako je najetí, vyhrožování nebo přímá konfrontace s druhým řidičem se záměrem zranit, které mohou skončit skutečnými úrazy (in Šucha, 2009, Šmolíková, Štikar, Hoskovec, Agresivita řidičů, s. 77).

Zpráva z 16. ledna 2017:

Agresivního řidiče nyní vypátrali policisté z dálničního oddělení v Ivanovicích na Hané.

Událost se stala na 222. kilometru dálnice ve směru na Ostravu. Řidič Oplu nejprve zprava podjel Ford Galaxy, najel před něj do levého pruhu a donutil ho zastavit. Pak do něj nacouval.

„Následně z místa odjel. Těžko říct, co ho vyprovokovalo k neadekvátní reakci, do protokolu odmítl vypovídat. Věc postoupili policisté do správního řízení,“ uvedl policejní mluvčí.

Za couvání na dálnici, způsobení dopravní nehody a další prohřešky hrozí pachateli kromě patřičného bodového ohodnocení i pokuta až 10 tisíc korun a zákaz řízení až na jeden rok.

<https://www.novinky.cz/krimi/426553-agresivni-ridic-na-dalnici-d1-vybrzdil-ford-a-pak-do-nej-jeste-nacouval.html>

Květen 2016:

Třináctého v pátek řidič s vozidlem ohrožoval ostatní účastníky provozu. Řidiče osobního vozidla slovně napadl a měl v ruce plynovou pistoli.

Na tísňovou linku policie oznámil muž v pátek 13. května letošního roku před dvacátou hodinou, že s vozidlem tovární značky Fiat Punto jede ve směru od obce Štěpánovice na Klatovy. Řidič s vozidlem tovární značky Hyundai ohrožoval ostatní účastníky provozu nebezpečným předjížděním. Řidič s vozidlem Fiat jel za vozidlem značky Hyundai, jehož řidič na ulici Plzeňské zastavil, vystoupil z vozidla a šel k vozidlu Fiat a v ruce měl plynovou pistoli. Pěťadvacetiletý muž z obce na Švihovsku slovně napadl řidiče a poškodil zpětné zrcátko a z místa odjel.

<http://www.policie.cz/clanek/agresivni-ridic-420813.aspx>

Mírnější projevy vzteku se mohou projevit relativně neobtěžující formou verbálně vyjádřené zlosti, např. křikem přes zavřené okénko, stěžováním si pro sebe nebo ostatním cestujícím, nebo použitím světelných signálů na vyjádření frustrace.

Takové mírné podoby agrese se dějí v interakci běžného provozu velmi často, obzvláště v dopravních zácpách. I malá úroveň frustrace, která může nastat v náročných dopravních situacích velmi snadno, však může narušit pozornost a soustředění řidiče a zvýšit riziko nehod (in Šucha, 2009, Šmolíková, Štikar, Hoskovec, Agresivita řidičů, s. 77).

Co považujeme za agresi?

Vysoké procento velmi vážných nehod v souvislosti s agresí za volantem uvádí BESIP:

<http://www.ibesip.cz/cz/pro-media/209-delas-to-taky-agresivni-ridic-je-nerizena-strela>

Podle posledních údajů odpovídá v ČR agresivní chování řidičů až za čtyřicet procent smrtelných dopravních nehod. Jako agresivní u nás pociťují řidiči především výhrušná gesta a problikávání. Častými projevy agresivity však obecně jsou i překračování rychlostních limitů, nedodržování bezpečné vzdálenosti od vpředu jedoucích vozidel, kličkování v jízdních pruzích nebo předjíždění v nepřehledných místech.

Řidičům pak také vadí bezdůvodné zabrání dvou parkovacích míst, včasné neztlumení dálkových světel, vjetí do ucpané křižovatky a následné zablokování provozu, předjetí řady čekajících vozů a agresivní natlačení se do jejího čela, odbočování z levého jízdního pruhu na poslední chvíli, změna pruhů bez použití blinkrů, nebo váhavá a nejistá jízda jiného řidiče.

S pocitem ohrožení

Přibývá řidičů, kteří si stěžují na agresivní jízdu a pocity ohrožení ze strany druhých automobilistů. Důvodů, proč jsou agresivní projevy za volantem v současnosti více vidět, je několik.

Anonymní?

Jedním z nich je pocit anonymity řidičů. Řidič často sedí ve vozidle sám a má tak pocit, že jeho chování nikdo jiný nesleduje. Jedná se o podobnou situaci, jaké je člověk vystaven v davu. I zde má pocit, že nemusí tolik kontrolovat své chování, protože je jinými v davu ostatních těžko identifikován. Pociťování anonymity ve vozidle ještě zvyšují tmavá skla, řidič se pak domnívá, že vůbec není vidět, a tím, jak klesá společenská kontrola jeho chování, může se dopustit činů, které by v normální situaci neudělal (například troubení a blikání při jízdě za pomalejším vozidlem).

Stres a přetížení

Také přetížený a stresovaný řidič pojedje agresivněji než ten, kdo se cítí příjemně. Stává se například, že profesionální řidič má přikázáno ujet určitou trasu v určitém čase bez ohledu na dopravní situaci. Pokud se na trase zpozdí, je pak nucen pospíchat, jet na hranici svých schopností, bez pracovních přestávek. Snaží se podávat co nejlepší výkon, necítí se však nejlépe, podléhá vysokému stresu a vzrůstající únavě, přestává brát ohledy na ostatní řidiče a může snáze reagovat agresivně třeba na drobné chyby ostatních účastníků silničního provozu.

Neúměrné riziko

Agresivní chování v dopravě může být vysvětleno i prostřednictvím Wildeovy teorie homeostaze rizik. Podle této teorie se řidiči pohybují na maximální úrovni možného rizika, které jsou ochotni přijmout. Při řízení vozidla se jedinci chovají tak, aby maximalizovali očekávaný zisk z této aktivity. Bezpečnost je jedním z pozitivních efektů, důležité pro řidiče je ale např. i dostat se včas do práce nebo na schůzku, odreagovat se adrenalinovou jízdou apod. Výsledkem je jízda s agresivními prvky na maximální úrovni rizika, která v sobě spojuje riziko nehody se získáním řady výhod.

Dozvídáme se více

Častější je i medializace a komunikace o problému agresivity. Pokud se o tomto problému mnoho nehovořilo, lidé si takových projevů, pokud nebyly extrémní, příliš nevšíkali. Nyní vědí, co si mají pod pojmem agresivního chování řidičů představit, a dokáží takové projevy na silnicích snáze identifikovat (in Šucha, 2009, Hamerníková, Agresivita za volantem, s. 90., mezititulky autor textu).

Zdroj:

ŠUCHA, M., et al., *Agresivita na cestách*. Olomouc: Univerzita Palackého, 2009. ISBN 978-80-244-2375-3.

<https://www.novinky.cz/krimi/426553-agresivni-ridic-na-dalnici-d1-vybrzdil-ford-a-pak-donej-jeste-nacouval.html>

<http://www.policie.cz/clanek/agresivni-ridic-420813.aspx>

<http://www.ibesip.cz/cz/pro-media/209-delas-to-taky-agresivni-ridic-je-nerizena-strela>